Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)
Cilt 17, Sayı 1, Nisan 2016, Sayfa 313-330

Pedagojik Formasyon ve Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Duyarlıklarının Karşılaştırılması

Selçuk UYGUN[1]

Geliş Tarihi: *27.10.2015* ***Kabul Ediliş Tarihi:*** *28.03.2016*

ÖZ

Öğretmenlik, bir meslektir. Her mesleğin yatkın olduğu bir insan profilinden söz etmek mümkündür. Mesleğe yatkınlık, olumlu tutum, algı ve yeterlik meslekî duyarlıktır. Meslekî duyarlık düzeyi ile meslekî başarı arasında olumlu bir ilişki vardır. Meslekî duyarlılığın, hizmet öncesi verilen meslekî eğitim programlarının niteliği ile yakından ilgili olduğu varsayımından söz edilebilir. Bu araştırmada eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği ve pedagojik formasyon programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının meslekî duyarlıklarının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, belli bir evrenden seçilen 120 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Verilerin toplamasında Uygun ve arkadaşları tarafından geliştirilen "öğretmenlik mesleğine yönelik duyarlık ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise, aritmetik ortalama ve t testi tekniklerinden yararlanılmıştır. Her iki programda öğrenim gören öğretmen adaylarının mesleğe yönelik duyarlık düzeylerinin yüksek olduğu ve programlar arasında anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Öğretmenlik mesleği, duyarlık, pedagojik formasyon, eğitim fakülteleri

Comparison of Pedagogical Formation and Faculty of Education Students' Sensitivity towards Teaching Profession

ABSTRACT

Teaching is a profession. It is possible to say that there is an inclined human profile for each profession. Professional predisposition, positive attitude, perception and competence are professional sensitivity. There is a positive relationship between the level of professional achievement and professional sensitivity. It could be mentioned about the assumption that professional sensitivity is closely related to the qualification of the vocational training program. The aim of this study is to compare vocational sensitivity levels of the teacher candidates who study in the faculty of education primary school teaching departmant and PFECPs. The research sample consists of 120 teacher candidates selected from a particular population. The research data was collected through "Sensitivity scale for the teaching profession" which was developed by Uygun and friends. Arithmetic mean and the t-test techniques were used to analyse the collected data. It was seen that professional sensitivity levels of teacher candidates studying in both programs are high and there is not a significant difference between programs.

[1] Prof. Dr., Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-posta:selcukuygun17@gmail.com

Keywords: Teaching profession, sensitivity, pedagogical formation, faculties of education

GİRİŞ

Türk eğitim tarihi, farklı tür ve düzeylerde öğretmen yetiştiren kurumlar bakımından zengin bir deneyime sahiptir. Osmanlı'da ilk öğretmen yetiştiren kurum, Darülmuallimîn adında, 16 Mart 1848'de açılmıştır. Batı tarzında açılan Rüşdiyelere öğretmen yetiştiren bu kurumu, Darülmuallimîn-i Sıbyan, Darümullaimât ve başka öğretmen yetiştiren kurumlar izlemiştir (Akyüz, 1990; Öztürk, 2005). Bu okulların varlığı ve yaygınlaşması, öğretmenliğin bir meslek olduğunu ve "her mesleğin bir okulu olduğuna göre öğretmenlik mesleğinin de bir okulu olmalıdır" anlayışını kuvvetlendirmiştir (Akyüz, 1990).

Günümüzde öğretmen yetiştiren kurumlar olarak eğitim fakülteleri bilinmektedir. Eğitim fakülteleri öğretmen yetiştirme işlevlerini yerine getirirken çoğu zaman başka Fakülteler ile birlikte düşünülmüş; eğitim fakülteleri mezunlarından başka, diğer fakülte mezunlarının öğretmen olabilmelerine yönelik çözüm arayış ve uygulamalarına yer verilmiştir (Uygun, 2013).

Öğretmen yetiştiren kurumlar 1982'de üniversitelere devredilmiştir. Bu tarihten sonra temel eğitimin ikinci kademesi ile genel ortaöğretime öğretmen yetiştiren yüksek öğretmen okulları da eğitim fakültelerine dönüştürülmüştür (Öztürk, 2005). 1992 yılında okulöncesi ve ilköğretim öğretmeni yetiştiren kurumların da 4 yıla çıkarılması ile tüm öğretmen yetiştiren kurumlar Fakülte olarak nitelendirilmiştir.

Günümüzde eğitim fakülteleri okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretime öğretmen yetiştiren kurumlar olarak değerlendirilebilir. Ancak öğretmen yetiştirme misyonu, hiçbir zaman eğitim fakültelerine tam bırakılmamıştır. Öğretmen yetiştirme işi üniversiteye bırakılır bırakılmaz YÖK, 15 Ekim 1982 tarih ve 4548 sayılı genelgesiyle bütün eğitim fakültelerinde Eğitim Bilimleri Bölümü kurulmasını istemiş ve bu bölüm tarafından fen-edebiyat fakülteleri öğrencilerine pedegojik formasyon verilmesini istemiştir. Zamanla bazı fen-edebiyat fakülteleri de kendi bünyelerinde birer Eğitim Bilimleri Bölümü açma yoluna da gitmiştir (Öztürk, 2005).

Günümüzde (2010'lu yıllar) *Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programları (PFESP) g*eçmiş yıllarda olduğu gibi, özellikle 2009-2010 eğitim-öğretim yılından itibaren, bazen *"kaldırıldı- kaldırılacak"* derken uygulaması oldukça yaygınlaştırılmış bir programdır (Özkan, 2012; Uygun, 2013).

Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programlarının Amaç, Yapı ve Özellikleri

Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK), bazen PFESP'nın kaldırıldığını sayfasında duyururken, bu duyurunun ardından bir ay bile geçmeden bazı Fakülte mezunları ve öğrencileri için yine duyuru sayfasında bu "programların açılacağını ve

açıldığına" ilişkin duyuruları da yapmış ve her dönem için PFESP öğrenci kontenjanlarını belirlemiştir (http://www.yok.gov.tr.).

17.04.2014 tarihindeki duyurusunda ise, şu ifadeye yer verilmiştir (http://www.yok.gov.tr.): *"Formasyona ilişkin güncellenen usul ve esaslar önümüzdeki günlerde Yükseköğretim Kurulu web sitesinde yayınlanacaktır. Yükseköğretim Kurulu tarafından geçtiğimiz haftalarda pedagojik formasyon eğitimi konusunda alınan yeni kararlar, kamuoyuna duyurulmuş; eğitim/eğitim bilimleri fakültesi ve eğitim bilimleri bölümü olan üniversitelerde, lisans mezunları için açılan pedagojik formasyon eğitimi sertifika programları, hayat boyu öğrenme kapsamında bir kişisel gelişim programı olarak değerlendirilmiştir."*

Bu duyuruya göre öğretmen eğitimi *"hayat boyu öğrenme"* kapsamında bir *"kişisel gelişim eğitimi"* olarak görülmüş ve bu eğitimi almak isteyen herkese (lisans eğitimi sırasında ve tamamlayanlar için) PFESP'na alınabileceği belirtilmiştir. Her ne kadar PFESP, "kişisel gelişim" programı olarak tanımlansa da, bu programı tamamlayanların öğretmenliğe başvuruları kabul edilebilecektir. Bu uygulama ile öğretmenlik eğitimi bir yandan kişisel gelişim eğitimi olarak görülürken, bir yandan da özellikle ortaöğretim öğretmenlikleri bir sertifikasyon programına indirgenmiştir (Uygun, 2013).

PFESP'na kabul edilen öğrenciler, öğretmen eğitimi veren eğitim fakülteleri dışındaki farklı lisans programlarından mezun olmuş olanlardır. Bunların çoğunluğu da fen-edebiyat fakülteleri mezunlarıdır. Bu fakültelerin dışında programa öğrenci alımında her mesleğin öğretmenini yetiştirici nitelikte alanlar zenginleştirilmiştir (YÖK, 2014a; YÖK, 2014b). Örneğin 2014-2015 eğitim-öğretim yılı Güz yarıyılında bir üniversitesinin eğitim fakültesi PFESP'na 600 kişilik kontenjan ayrılmış (daha sonra bu sayı YÖK tarafından artırılmıştır) ve formasyon alan ve kontenjanları Tablo 1'de şöyle belirtilmiştir:

Tablo 1. *Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi PFESP Alan ve Kontenjanları*

Alanlar	Kontenjan
Biyoloji	60
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	10
Felsefe Grubu (Felsefe, Sosyoloji, Psikoloji)	80
Fizik	60
Hayvan Yetiştiriciliği	20
İngilizce / Yabancı Diller	40
Kimya /Kimya Teknolojisi	50
Matematik	80
Sağlık	20
Tarih	60
Türk Dili ve Edebiyatı	100
Ulaştırma Hizmetleri	20

Tablo 1'de de görüldüğü gibi, bu alanlar öğretmenlik dışındaki meslekler içindir. Tabloda belirtilen ve belirtilmeyen birçok alan mezununun başlangıçta öğretmen olmayı düşündüğünü iddia etmek güçtür. Bunların birçoğu lisans mezunu olarak ya bir işsiz ya bir işte çalışan, ya da yüksek lisans yapan, biraz da yaşları ileri düzeyde olan kimselerdir. Bazıları da 5580 sayılı kanun kapsamında hiçbir sertifikası olmadığı halde dershanelerde çalışmakta iken Millî Eğitim Bakanlığına atanmak için PFESP'na katılanlardır. Hatta bir üniversitenin eğitim fakültesi web sayfasında (http://egitim.akdeniz.edu.tr) YÖK'ten gelen yazılara göre, 2014-2015 öğretim yılında, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun ilgili maddesi doğrultusunda açılan PFESP'na kayıt yaptıranların, derslerini bir dönemde bitirebilecekleri ve sertifikalarını Temmuz ayında alabilecekleri belirtilmiştir.

Sertifikasız dershane öğretmenliği yapmakta olan ve hiç öğretmenlik deneyimi olmayan alan mezunlarının devam ettiği öğretmen adaylarının, başka bir ifade ile PFESP öğrencilerinin, öğretmenlik mesleğine yönelik duyarlıkları bir araştırma konusudur. Onların duyarlık düzeylerini, sadece bu programa devam eden öğrenciler üzerinden ölçmek ve değerlendirme yapmak yeterli olmayabilir.

Lisans düzeyinde mesleki eğitim alan öğretmen adayları ile kendi alanında lisans eğitimini tamamladıktan sonra pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının meslekî duyarlıklarının karşılaştırılması anlamlı olabilir. Onun için her iki programdan seçilen öğretmen adaylarının duyarlıklarının karşılaştırılması önemlidir. PFESP'da yoğunlaştırılmış ve belli veya sınırlı sayıda derslerin okutulduğu bir program takip edilebilmekte iken, eğitim fakültelerinde lisans eğitimi boyunca genel kültür ve alan bilgisi dersleriyle birlikte daha çok sayı ve çeşitlilikte meslek dersine yer verilebilmektedir (YÖK, 2007).

Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı Dersleri

PFESP dersleri, süreç içerisinde değişmekle birlikte 2014-2015 Bahar yarıyılında uygulanmakta olan müfredata göre Tablo 2'de belirtilmiştir (http://egitim.akdeniz.edu.tr). Bu müfredat, aynı zamanda YÖK'ün tüm üniversitelere gönderdiği müfredattır.

Tablo 2. *Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı Dersleri*

Dersler	Teorik	Uygulama	AKTS
Eğitim Bilimine Giriş	2	0	2
Öğretim İlke ve Yöntemleri	2	0	2
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	2	0	2
Rehberlik	2	0	2
Sınıf Yönetimi	2	0	2
Seçmeli Ders I	2	0	2
Seçmeli Ders II	2	0	2
Dönem Toplamı	*14*	*0*	*14*
Özel Öğretim Yöntemleri	2	2	3
Öğretim teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
Dönem Toplamı	*6*	*10*	*11*
Genel Toplam	*20*	*14*	*25*

*Tablo 2'*de yer alan derslerin yanı sıra iki kredilik olarak önerilen seçmeli dersler ise I ve II. Grup olarak söyledir: *I. Grup:* Eğitimde Araştırma, Eğitimde Program Geliştirme, Eğitim Tarihi, Eğitim Sosyolojisi, Gelişim Psikolojisi, Öğretmenlik Mesleği Etiği, Yaşam Boyu Öğrenme, Bireyselleştirilmiş Öğretim. *II. Grup:* Eğitim Psikolojisi, Eğitimde Teknoloji Kullanımı, Eğitim Felsefesi, Türk Eğitim Tarihi, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, Karakter ve Değerler Eğitimi, Özel Eğitim, Bilgisayar Destekli Öğretim.

*Tablo'*da görüldüğü gibi, toplam 10 ders ve 25 AKTS ile öğretmen yetiştirilmektedir. Bu derslerin alanla ilişkilendirilmesi oldukça sınırlıdır. Her ne kadar alanla ilgili *"özel öğretim yöntemleri"* gibi dersler olsa da, bu derslerin amacına uygun işlenme ihtimali düşüktür. YÖK'ün sitesinde yayınladığı ve PFESP'na başvuru tablosunda esas alınacak Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 20 Şubat 2014 tarih ve 9 sayılı kararı ile düzenlenen öğretmenlik alanları ve bunlara kaynaklık eden Yüksek Öğretim Programları çok çeşitlidir (YÖK, 2014a). Her eğitim fakültesinde *"Atamaya Esas Olan Öğretmenlik Alanı"* sayısı 77 ve bu sayının daha da arttığı ve yüzlerce alanın bulunduğu "*Atamaya Esas Olan Öğretmenlik Alanlarına Başvurabilecek Yükseköğretim Programları"*nda alana uygun öğretmenlik eğitiminin verilebilmesi tartışmaya açıktır.

Nitelikli Öğretmen Yetiştirme

Nitelikli öğretmenler yetiştirebilmek için mesleğe ilgi duyan, özgüveni yüksek, meslekî yeterlikleri yerine getirebilecek adayların seçilmesi ve bunların en uygun meslekî eğitim programlarında eğitilmesi gerekmektedir. Öğretmen yetiştirme sistemi, özellikle ortaöğretime öğretmen yetiştirme boyutu, bu özellikler bakımında sorunludur (Uygun, 2013). Çünkü öğretmen eğitiminde, sık sık farklı yollara müracaat edilebildiği gibi, aynı program içerisinde gerek öğrenci alımında gerekse müfredat konusunda farklı uygulamalara gidilebilmektedir.

Örneğin PFESP'na, bazen ALES (Akademik Lisansüstü Eğitim Sınavı), bazen de Lisans Başarı Notu, bazen de her iki ölçme aracı sonuçları dikkate alınarak kontenjan dahilinde öğrenci alındığı görülmektedir (Uygun, 2013).

Öğretmen yetiştiren programlara öğrencilerin seçimi kadar programların özellikleri de, nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesinde önemli bir yer tutar. Öğretmen eğitimi çok yönlü eğitimi gerektirir (Oğuzkan, 1980). Eğitim fakültelerinde bu boyutlar "alan dersleri", "kültür dersleri" ve "meslek bilgisi dersleri" şeklinde oluşturulmuştur (YÖK, 2007).

Öğretmen adaylarının öncelikle disiplin temelli sağlam eğitime sahip olması gerekir. Ancak bu eğitim, öğretmenlik için yeterli değildir. Onun için alanın öğretimi için ayrı bir eğitime de ihtiyaç duyulmaktadır. Bu eğitim ise, öğretmenlik eğitimidir. Alan ve öğretmenlik eğitiminin nerede ve nasıl yapılacağına ilişkin farklı anlayışlar da yok değildir (Erdem, 2013; Ada ve Baysal, 2013). Bu eğitimler, bazen lisans eğitimi sırası veya sonrasında olabilecek şekilde düzenlenebilmektedir.

Alanın eğitim ve öğretimi için, mesleki bilgi ve becerilerinin de kazanımı kaçınılmazdır. Öğretmen adayları bir alan uzmanı olmanın ötesinde, alanın nasıl öğretileceğini bilen, öğretme işini ve öğrencilerini seven kimseler olarak yetiştirilmelidir (Oğuzkan, 1980). Başka bir ifade ile öğretme sanatı da bilinmelidir.

Alanı bilen ve öğretme sanatını kazanmış öğretmen adaylarının mesleğin icrasında daha etkin ve başarılı olabilmeleri için genel kültürlerinin de gelişmiş olması gerekir. Genel kültür, sadece hizmet öncesi eğitimle tamamlanacak bir süreç değildir. Hizmet öncesi eğitimlerinde öğretmen adaylarının ve hizmet içinde öğretmenlerin mesleki gelişimlerini sürdürebilmeleri için mesleğin gerektirdiği duyarlıklara sahip olması gerekir. Bu duyarlık, mesleklerini geliştirmeye yönelik olumlu tutum, tavır, alışkanlık ve yatkınlıklardır (Uygun, 2008).

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Duyarlık

Bir öğretmen adayının veya öğretmenin mesleğine ilgi duyması, mesleğini sevmesi, olumsuzluklara rağmen meslekî bağlılığı ve mesleğinde başarılı olma isteğine yönelik her türlü olumlu tutum ve davranışı, mesleki başarıyı da beraberinde getirebilmektedir. Onun için öğretmen eğitimi veren programlara olumlu tutum, tavır, yaklaşım ve yatkınlık gösteren adayların alınması gerektiği gibi programların da öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum, davranış ve alışkanlıkları kazandırıcı nitelikte olması gerekir. Tüm bu özellikler, *"öğretmenlik mesleğine yönelik duyarlık"* kavramıyla da ifade edilebilir (Uygun, 2008).

Duyarlık (Sensitivity), kendisine ve mesleğine yönelik farkındalıktır. Öğretmenlik mesleğine yönelik duyarlık, adayların kendilerini meslek

özellikleriyle karşılaştırması sonucu hissettiği algıdır, sevecenliktir, yatkınlıktır. Bu duyarlık, öğretmen öz yeterlik inançları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları yansıtan özelliklere sahip olmaktır. Buna öz-duyarlık da denilebilir. Araştırmalar öz-duyarlığın kendini kabul, yaşam doyumu, sosyal ilgi, bilinçlilik, özerklik, kişisel gelişim, mutluluk ve iyimserlik gibi birçok kavramla pozitif ilişkili olduğunu kanıtlamıştır (Akın&Akın&Abacı, 2007).

Öğretmen adaylarının duyarlıkları, onların olası durumlar ile başa çıkabilmek için gerekli olan tutum ve davranışları ne kadar iyi yapabileceklerine ilişkin inançları (Bandura 1997) yansıtmaktadır. Bu inançlar mesleğin olumlu ve olumsuz özelliklerine rağmen, adayların meslekte başarılı olmalarına ilişkin yeterliklerine olan içsel duygulardır. Buna belki, "öğretmenlik mesleğine yönelik tutum" da denilebilir. Tutum, "bir kimsenin, ele alınan herhangi bir nesneye, duruma veya olaya karşı olan olumlu veya olumsuz eğilimi"dir (İpek ve Bayraktar, 2004).

Bu çalışmada, "öz-yeterlik", "tutum" vb. kavramlar yerine "duyarlık" kavramı tercih edilmiştir. Bunun nedeni, "duyarlık" kavramının pozitif tutum gösteren bir eğilimi yansıtmasıdır.

Öğretmenlik mesleğine yönelik duyarlık, "mesleğe yatkınlık", "mesleğe ilgi" ve "meslekî saygınlık" boyutlarında ele alınmıştır. Tüm bu boyutlar aynı zamanda öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum, öz-yeterlik gibi kavramları da çağrıştırır niteliktedir.

Çelikgöz ve Çetin (2004), öğretmen adaylarının, mesleklerine yönelik olumlu tutum geliştirdikleri takdirde, öğretmen olduklarında görevlerini eksiksiz yerine getireceklerini, araştırmacı ve yaratıcı düşünceyi geliştireceklerini, öğrencileri daha kolay motive edeceklerini, sözel ve sözel olmayan mesajlarını uyum içinde öğrencilere aktaracaklarını, zamanı etkili kullanacaklarını ve yeniliklere açık olacaklarını belirtmiştir.

Demirtaş, Cömert ve Özer, (2011) öğretmen adaylarının yeterliklerine ilişkin inançlarının ve mesleğe yönelik tutumlarının onların sınıf yönetimi yaklaşımlarını, öğrencileri derse katma çabalarını ve tercih edecekleri yöntem ve stratejileri etkilediğine dair araştırmalar olduğunu vurgulamıştır.

Çelikgöz ve Çetin'in ve Demirtaş, Cömert ve Özer'in çalışmalarında olduğu gibi birçok çalışmada "öğretmenlik mesleğine yönelik algı, tutum, yeterlik-özyeterlik" konuları ele alınmıştır. Bu çalışmaları da kapsayıcı şekilde bir ölçek çalışması yapıp "öğretmenlik mesleğine yönelik duyarlık" konusunu ele alan pek araştırma bulunmamaktadır (Uygun, 2008). Bu araştırma, öğremenlik mesleğine yönelik duyarlık üzerine yoğunlaşmıştır.

Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, eğitim fakültesi ve pedagojik formasyon eğitimi sertifika programlarında okuyan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik duyarlıklarını karşılaştırarak nitelikli öğretmen eğitimi konusunda bazı betimsel açıklama ve değerlendirmelerde bulunulması yönüyle özgün ve yenidir. Öğretmen eğitiminin ne tür fakülte veya programlarla verilmesi gerektiğine ilişkin tartışmalara yeni veriler sağlayacağı için araştırma önemlidir. Bu araştırma, eğitim fakültelerinin ve pedagojik formasyon eğitimlerinin niteliğini de tartışmaya açtığı için önemli bulunmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği ve pedagojik formasyon eğitimi sertifika programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının meslekî duyarlıklarını karşılaştırmaktır. Bu genel amaca uygun olarak alt amaçlar şu sorulardan oluşmaktadır:

a) Eğitim fakültesi programlarında okuyan öğretmen adaylarının meslekî duyarlıkları nasıldır?
b) Pedagojik formasyon eğitimi sertifika programlarında okuyan öğretmen adaylarının meslekî duyarlıkları nasıldır?
c) Eğitim fakültesi ve pedagojik formasyon eğitimi sertifika programlarında okuyan öğrencilerin meslekî duyarlıkları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

YÖNTEM

Bu araştırmanın yöntemi betimsel taramadır. Betimsel araştırmalar, mevcut olayların daha önceki olay ve şartlarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır. Bu araştırmada eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği ve pedegojik formasyon eğitimi sertifika programları öğrencilerinin duyarlık düzeyleri betimlenmiştir.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evreni, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi bünyesinde 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Bahar yarıyılında eğitim veren sınıf öğretmenliği programı (SÖP) ve aynı fakültenin yürüttüğü pedagojik formasyon eğitimi sertifika programında (PFESP) öğrenim gören tüm öğretmen adaylarıdır (SÖP'da 226, PFESP'da 600 öğrenci). Örneklem ise, bu programlarda son dönemlerini okuyan ve rastgele seçilen 120 öğretmen adayıdır. Bu adaylardan 57'si sınıf öğretmenliği programında okuyan 4. sınıf öğrencileri, 63'ü de yine aynı fakültenin pedagojik formasyon eğitimi sertifika programının son yarıyılında okuyan öğrencilerdir.

Pedagojik formasyon eğitimi sertifika programındaki öğrencilerin geldiği lisans programları Beden Eğitimi, Yiyecek İçecek Hizmetleri (Turizm), Konaklama ve Seyahat Hizmetleri (Turizm), Gazetecilik (İletişim), Halkla İlişkiler ve Organizasyon Hizmetleri (İletişim), Radyo-Televizyon (İletişim), Felsefe, Tarih, Türk Dili ve Edebiyatı, Psikoloji, Kimya, Matematik, Fizik, Biyoloji, Sağlık

programlarıdır. PFESP'da okuyan ve tek bir grup olarak ders gören bu öğrencilerin dağılımı tesadüfidir. Eğitim fakültesi içerisinde sınıf öğretmenliği programında okuyan öğrencilerin seçimi ise bilinçli bir tercihtir. Nedeni ise, bu grup öğrencilerinin eğitim fakültesi öğrencilerinin duyarlıklarını daha iyi temsil edeceği düşüncesidir.

Araştırma Verilerinin Toplanması ve Çözümlenmesi

Veriler, Uygun&Şahin&Okur (2010) tarafından geçerlik ve güvenirliği test edilen *"Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Duyarlık Ölçeği"* kullanılarak toplanmıştır. Bu ölçek, Türkiye'de geliştirilmiş İngilizce olarak yayınlanmıştır. Ancak ölçeğin orjinali Türkçedir. Ölçek beşli likert tipi olup 17 maddeden oluşmaktadır. Bu ölçeğin KMO değeri 0.90, Cronbach Alpha değeri 0.88 olarak hesaplanmıştır. Bu verilerin toplanmasında ise ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı 0.83 bulunmuş olup ölçeğin güvenilir olduğu görülmüştür. Yapılan faktör analizine göre ölçek üç boyuttan oluşmaktadır (Uygun&Şahin&Okur (2010: 95-104). Birbiriyle ilişkili bu boyutlar "mesleğe yatkınlık", "ilgi" ve "saygınlık" şeklinde adlandırılabilir. Ölçek maddelerinden bazıları şöyledir: "Öğretmenlik fedâkarlık gerektiren bir meslektir", "Öğretmenlik mesleği için özveride bulunabilirim", "En büyük idealim öğretmen olmaktır".

Toplanan verilerin çözümlenmesinde IBM SPSS Statistics 21. programından yararlanılmıştır. Araştırmada aritmetik ortalama ve standart sapma; gruplar arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığının tesbiti için t- testinden yararlanılmıştır.

BULGULAR

Bu kısımda alt problemlere uygun olarak eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği bölümü ve pedagojik formasyon eğitimi sertifika programlarında okumakta olan öğretmen adaylarının duyarlık düzeyleri ve iki grup arasında anlamlı farkın olup olmadığına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bulgularda p değeri .05 anlamlılık düzeyine bakılmıştır. Duyarlık düzeylerinde ise 1-1.80 arası "çok düşük", 1.81-2.60 arası "düşük", 2.61-3.40 arası "orta", 3.41-4.20 arası "iyi", 4.21-5.00 arası "çok iyi" şeklinde bir değerlendirme yaklaşımı izlenmiştir.

Öğretmen adaylarının duyarlıklarını yansıtan "mesleğe yatkınlık" boyutundaki maddelere yönelik bulgular *Tablo 3*'te gösterilmiştir.

Tablo 3. *Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve Pedagojik Formasyon Eğitimi Öğrencilerinin Mesleğe Yatkınlık Boyutundaki Duyarlık Düzeyleri*

Maddeler	SÖP			PFESP		
	X	N	SS	X	N	SS
Öğretmen araştırmacı ve gözlemci olmalıdır.	4,71	57	0,45	4,77	63	0,41
Bir şeyi öğretmek bana heyecan verir.	4,42	57	0,56	4,61	63	0,58
Öğretmenlik toplumsal sorumluluk gerektiren bir meslektir.	4,85	57	0,35	4,79	63	0,40
Toplumsal konularda duyarlıyımdır.	4,43	57	0,56	4,41	63	0,58
Öğretmenlik fedakârlık gerektiren bir meslektir.	4,77	57	0,46	4,66	63	0,53
Öğretmenlik değişime ve yeniliklere açık bir meslektir.	4,78	57	0,45	4,58	63	0,61
Öğretmenlik mesleği için özveride bulunabilirim.	4,28	57	0,64	4,33	63	0,64
Öğrencilere yeni bilgiler kazandırmaktan mutlu olurum.	4,57	57	0,53	4,58	63	0,55
Mesleğin gereklerini yerine getiremediğimde kendimi sorumlu hissederim.	4,47	57	0,57	4,39	63	0,75
Öğretmenlik tercih ettiğim ilk meslektir.	3,40	57	1,34	3,68	63	1,11
Toplam ortalama	4.47	57	3,11	4.48	63	3,62

Tablo 3 incelendiğinde eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği (4.47) ve pedagojik formasyon eğitimi sertifika (4.48) programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının "mesleğe yatkınlık" boyutunda duyarlık düzeylerine yönelik toplam puan ortalamaları bir birine yakındır. Onların "mesleğe yatkınlık" boyutunda duyarlık düzeyleri "çok iyi"dir.

Maddeler tek tek incelendiğinde sınıf öğretmenliğinde okuyan öğretmen adayları, "Öğretmenlik toplumsal sorumluluk gerektiren bir meslektir" (4.85), "Öğretmenlik değişim ve yeniliklere açık bir meslektir" (4.78), "Öğretmenlik fedakârlık gerektiren bir meslektir" (4.77) maddelerine en yüksek düzeyde katılım göstermişlerdir.

"Öğretmenlik tercih ettiğim ilk meslektir" maddesine sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adaylarının en az katılım (3.40) göstermesi ilginçtir.

Maddeler tek tek incelendiğinde pedagojik formasyon eğitimi sertifika programında okuyan öğretmen adayları "Öğretmenlik toplumsal sorumluluk

gerektiren bir meslektir" (4.79), "Öğretmen araştırmacı ve gözlemci olmalıdır" (4.77) maddelerine en yüksek düzeyde katılım göstermişlerdir.

Pedagojik formasyon eğitimi sertifika programında okuyan öğretmen adaylarının da en düşük katılım gösterdikleri madde "Öğretmenlik tercih ettiğim ilk meslektir" maddesidir.

Tüm bu veriler, birlikte değerlendirildiğinde şöyle bir yorum yapılabilir: Öğretmen olmayı kendisine yakıştıranlar veya meslek için kendini yeterli görenler, mesleğin statüsünün olması gereken düzeyin altında olmasından veya daha fazla fedakârlık ve sorumluk gerektirdiğinden öğretmenliği tercih etmeye yönelik duyarlıkları daha düşüktür.

Öğretmen adaylarının duyarlıklarını yansıtan "mesleğe ilgi" boyutundaki maddelere yönelik bulgular *Tablo 4*'te gösterilmiştir.

Tablo 4. *Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve Pedagojik Formasyon Eğitimi Öğrencilerinin Mesleğe İlgi Boyutundaki Duyarlık Düzeyleri*

Maddeler	SÖP			PFESP		
	X	N	SS	X	N	SS
Öğretmenlik sevgi mesleğidir.	4,70	57	0,49	4,57	63	0,58
En büyük idealim öğretmen olmaktır.	3,40	57	1,25	3,52	63	1,13
Yeni şeyler öğrenmek bana heyecan verir.	4,40	57	0,59	4,50	63	0,53
Öğretmenlik idealist olmayı gerektirir.	4,43	57	0,65	4,36	63	0,65
Toplam ortalama	4.23	57	2,02	4.24	63	1,97

Tablo 4 incelendiğinde eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği (4.23) ve pedagojik formasyon eğitimi sertifika (4.24) programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının "mesleğe ilgi" boyutunda duyarlık düzeylerine yönelik toplam puan ortalamaları bir birine yakındır. Onların "mesleğe ilgi" boyutunda duyarlık düzeyleri "çok iyi"dir.

Maddeler tek tek incelendiğinde sınıf öğretmenliğinde okuyan öğretmen adayları, "Öğretmenlik sevgi mesleğidir" (4.70), maddesine en yüksek düzeyde katılım göstermişlerdir.

"En büyük idealim öğretmen olmaktır" maddesine sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adaylarının en az katılım (3.40) göstermesi yine ilginçtir.

Maddeler tek tek incelendiğinde pedagojik formasyon eğitimi sertifika programında okuyan öğretmen adayları "Öğretmenlik sevgi mesleğidir" (4.57), maddesine en yüksek düzeyde katılım göstermişlerdir. Her iki grup düzeyleri farklı da olsa bu maddede en yüksek düzeyde katılım göstermişlerdir.

Pedagojik formasyon eğitimi sertifika programında okuyan öğretmen adaylarının da en düşük katılım gösterdikleri madde "En büyük idealim öğretmen olmaktır" (3.52) maddesidir.

Her iki gruptaki öğretmen adayları, öğretmenlik mesleğinin "sevgi" ve "idealist" olmayı gerektirdiğini düşünmelerine rağmen ideallerindeki mesleği "çok iyi" düzeyde "öğretmenlik" olarak görmemektedirler.

Öğretmen adaylarının duyarlıklarını yansıtan "meslekî saygınlık" boyutundaki maddelere yönelik bulgular *Tablo5*'te gösterilmiştir.

Tablo 5. *Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve Pedagojik Formasyon Eğitimi Öğrencilerinin Meslekî Saygınlık Boyutundaki Duyarlık Düzeyleri*

Maddeler	SÖP			PFESP		
	X	N	SS	X	N	SS
Kendime en çok yakıştırdığım meslek öğretmenliktir.	3,66	57	1,05	3,84	63	0,98
Öğretmen olacağım düşüncesi beni mutlu eder.	4,28	57	0,67	4,25	63	0,59
Toplumda en saygın meslek öğretmenlik olmalıdır.	4,70	57	0,53	4,01	63	0,88
Toplam ortalama	4.21	57	1,78	4.03	63	1,88

Tablo 5 incelendiğinde eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği (4.21) ve pedagojik formasyon eğitimi sertifika (4.03) programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının "meslekî saygınlık" boyutunda duyarlık düzeylerine yönelik toplam puan ortalamaları bir birine yakındır. Ancak pedagojik formasyon eğitimi sertifika programında okuyan öğretmen adaylarının meslekî saygınlık boyutundaki duyarlık düzeyleri "iyi" (4.03) iken sınıf öğretmenliğ programındaki öğretmen adaylarının düzeyleri iyiye yakın sınırda da olsa "çok iyi" düzeydedir.

Maddeler tek tek incelendiğinde sınıf öğretmenliğinde okuyan öğretmen adayları, "Toplumda en saygın meslek öğretmenlik olmalıdır" (4.70), maddesine en yüksek düzeyde katılım göstermişlerdir.

Sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adaylarının en az katılım (3.66) gösterdikleri madde "Kendime en çok yakıştırdığım meslek öğretmenliktir" maddesidir.

Maddeler tek tek incelendiğinde pedagojik formasyon eğitimi sertifika programında okuyan öğretmen adayları "Öğretmen olacağım düşüncesi beni mutlu eder" (4.25), maddesine en yüksek düzeyde katılım göstermişlerdir.

Pedagojik formasyon eğitimi sertifika programında okuyan öğretmen adaylarının da en düşük katılım gösterdikleri madde "Kendime en çok yakıştırdığım meslek öğretmenliktir" (3.84) maddesidir.

Eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği ve pedagojik formasyon eğitimi sertifika programı öğrencilerinin toplam duyarlık puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını tespit etmek için bağımsız gruplar arası *t testi* yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda elde edilen sonuçlar *Tablo 6*'da gösterilmiştir.

Tablo 6. *Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı Öğrencilerinin Duyarlık Puanları*

Program	N	X	S	sd	t	P
Sınıf Öğretmenliği	57	74,33	6,29	118	.34	.735
Pedagojik Formasyon	63	73,93	6,49	118	.34	.735

Tablo 6 incelendiğinde sınıf öğretmenliği öğrencileri ile pedagojik formasyon öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik duyarlıklarında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($t(118)=.34$, $p>.05$).

SONUÇ, GENEL DEĞERLENDİRME ve ÖNERİLER

Eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği ve pedagojik formasyon eğitimi sertifika programlarında okuyan öğretmen adaylarının duyarlık düzeyleri "mesleğe yatkınlık", "mesleğe ilgi", "meslekî saygı" boyutlarında "iyi" ve "çok iyi" düzeydedir. Her iki grup arasında bir farkın olup olmadığını test eden t testi sonuçlarına göre de anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Araştırma probleminin kurgusunda eğitim fakültesi lisans programlarında okuyan öğretmen adaylarının lehine bir sonuca ulaşılması beklentisi söz konusu idi. Ancak araştırma bulgularında görüldüğü gibi "mesleğe yatkınlık", "mesleğe ilgi" boyutlarında pedagojik formasyon öğrencilerinin katılım düzeylerine yönelik puanları daha yüksektir. Yalnız "meslekî saygınlık" boyutunda eğitim fakültesi öğrencileri lehine bir sonuç söz konusudur. Ama ne olursa olsun her iki grup arasındaki bu fark anlamlı değildir.

Grup içi özelliklerden kaynaklanan anlamlı farklılıklar olabilir. Örneğin, Eraslan ve Çakıcı'nın (2011) bir çalışmasında pedagojik formasyon öğrencilerinin öğrenim gördüğü / mezun olduğu bölüme göre, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklılaştığı yönünde bir bulguya ulaşılmıştır. Ancak araştırmanın sınırlılığı kapsamında bu araştırmada grup içi özellikler dikkate alınmamıştır.

Şimşek (2005), bir çalışmasında, öğretmen adaylarının tutumlarında bazı değişkenler açısından farklılıklar olduğunu ortaya koymuştur. Eğitim fakültesi öğrencilerinin fen edebiyat fakültesi mezunlarına göre öğretmenlik mesleği ve mesleki gereklilikler konusunda daha olumlu tutuma sahip oldukları, ancak

mesleğin toplumsal saygınlık boyutunda fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin daha yüksek düzeyde katılım gösterdikleri görülmüştür. Madde boyutunda meslekî duyarlık yönünden benzer farklılıklar bu çalışmada da görülmüştür. Örneğin eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği programında okuyan öğretmen adayları "Öğretmenlik değişim ve yeniliklere açık bir meslektir" (4.78) maddesine yüksek katılım gösterirken, pedagojik formasyon sertifika eğitimi programında okuyan öğretmen adayları "Öğretmen araştırmacı ve gözlemci olmalıdır" (4.77) maddesine yüksek katılım sağlamışlardır. Ancak veriler bir bütün olarak değerlendirildiğinde anlamlı fark bulunamamıştır.

Uygun'un (2008)'un bir çalışmasında, pedagojik formasyon eğitimi sertifika programlarına eşdeğer olarak görülen ortaöğretim sosyal alanlar tezsiz yüksek lisans programlarında okuyan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik duyarlıklarının olumlu düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Özkan'ın (2012) pedagojik formasyon öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelendiği araştırma bulgularına göre ise, pedagojik formasyon sertifika programına devam eden öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine ilgi duyma, mesleği sevme, mesleğe bağlılık, mesleğin saygınlığı ve meslek sorumluluğu ile ilgili tutumlarının yüksek düzeyde olumlu oldukları sonucu elde edilmiştir. Yapılan bazı çalışmalarda ise öz-yeterlik inançları ve mesleğe yönelik tutumlar arasında anlamlı, olumlu ve orta/ düşük düzeyde bir ilişki olduğu ortaya konmuştur (akt. Bümen ve Ercan, 2013). Özyeterlik inançlar ve mesleğe yönelik tutumlar arasındaki anlamlı ilişki, duyarlık kavramını güçlendirmektedir. Bu konuda benzer ve değişkenleri farklı araştırmalar yapılabilir.

Eğitim fakültesi lisans programlarında okuyan öğretmen adayları lehine anlamlı bir fark olması beklenirken bu farkın olmamasının nedenleri ne olabilir? Bu sorunun cevabını bulabilmek için başka özellikleri de dikkate alan araştırmalar yapılabilir. Örneğin öğretmen yetiştirme açısından eğitim fakültelerinin programlarının etkililiğine veya öğretim elemanlarının profillerine yönelik çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

Ada, S. & Baysal N. Z. (2013). *Pedagojik-androgojik formasyon ve Türkiye'de öğretmen yetiştirme.* Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Akın, Ü., Akın, A. & Abacı, R. (2007). Özduyarlık ölçeği: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 1-10.

Akyüz, Y. (1990). Darülmuallimîn'in ilk nizamnamesi (1851) önemi ve Ahmet Cevdet Paşa. *Millî Eğitim Dergisi*, 95, 3-20.

Akyüz, Y. (2013). *Türk eğitim tarihi (M.Ö. 1000-M.S. 2013).* Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control.* New York: W. H. Freeman and Co.

Bümen, N. T. & Ercan Özaydın, T. (2013). Adaylıktan göreve öğretmen özyeterliği ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlardaki değişimler. *Eğitim ve Bilim Dergisi,* 38 (169), 109-124.

Çelikgöz, N. & Çetin, F. (2004). Anadolu öğretmen lisesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkileyen etmenler. *Millî Eğitim Dergisi*, 162, 160-167.

Demirtaş, H., Cömert, M. & Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının özyeterlik inançları ve mesleğe yönelik tutumları. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 36 (159), 96-111.

Eraslan, L. & Çakıcı, D. (2011). Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları". *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19 (2), 427-438.

Erdem, A. R. (2013). *Öğretmen yetiştirmenin bugünü ve geleceği: sorunlar ve çözüm önerileri.* Ankara: Anı Yayıncılık.

http://egitim.akdeniz.edu.tr. *Akdeniz üniversitesi eğitim fakültesi pedagojik formasyon duyuruları* (Kopya tarihi: 20.04.2015).

http://www.yok.gov.tr. *Pedagojik formasyon eğitimi sertifika programı ile ilgili duyurular.* (Duyuru tarihleri metin içinde verilmiştir).

İpek, C. & Bayraktar, Ş. (2004). Aday öğretmenlerin fen bilimleri ve sosyal bilimlere bakışları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 35-50.

Oğuzkan, F. (1980). *Öğretmenliğin üç yönü.* Ankara: Kadıoğlu Matbaası.

Özkan, H. H. (2012). "Öğretmenlik formasyon programındaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi (SDÜ örneği)". *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 13 (2), 29-48.

Öztürk, C. (2005). *Türkiye'de dünden bugüne öğretmen yetiştiren kurumlar.* İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Şimşek, H. (2005). Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (1).

Uygun, S., Şahin, Ç. & Okur, E. (2010). Stady on dewelopment of sensitivity scale for teaching profession. *Social Sciences.* Sarajevo: International Burch University.

Uygun, S. (2008). Ortaöğretim sosyal alanlar bölümünde okuyan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik duyarlıkları. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Sempozyumu.* Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayını.

Uygun, S. (2013). *Türk eğitim sistemi sorunları (Geleneksel ve Güncel).* Ankara: Nobel Yayınları.

YÖK (2014a). *Akdeniz üniversitesi rektörlüğüne gönderilen pedagojik formasyon eğitimi sertifika programı konulu yazışma.* 21.01.2014 tarih ve 75850160-104.01.07-138/3939 sayılı resmi yazı.

YÖK (2014b). *Tüm üniversite rektörlerine gönderilen pedagojik formasyonla ilgili Açıklama.* 30.04.2014 tarih ve 75850160-104.01.07.01/26706 sayılı resmi yazı.

YÖK. (2007). *Öğretmen yetiştirme ve eğitim fakülteleri (1982-2007).* Ankara: Yükseköğretim Kurulu Yayını.

SUMMARY

History of Turkish education has a rich experience in terms of teacher training institutions at different types and levels. First teacher training institution called Dârülmuallimîn was opened in March 16, 1848 in Ottoman Empire. This institute that train teachers for western style school Rüşdiye was followed by Darülmuallimîn-i Sıbyan, Darümullaimât and other teacher training institutions.

Today Faculties of Education are known as teacher training institutions. While fulfilling the functions of teacher training Faculties of Education were often considered together with other Faculties and solutions and applications were tried to be find for other university graduates to become teachers. Today in teacher training one of the mostly used applications is *Pedagogical Formation Education Certificate Programs* (PFECP). Although similar programs implemented in the past years, (PFECP) is a program, function of which was expanded while it was expected to be abolished.

A significant number of students accepted to PFECP are the ones who graduated from different undergraduate programs apart from Faculties of Education. The majority of them are graduates of the Faculty of Arts and Sciences. Apart from these faculties during the acceptance to the programs areas were became comprehensive enough to train teachers for each profession. Students accepted to PFECP can also be trained under the Faculties of Education or Departments of Educational Sciences within these faculties.

However Pedagogical Formation and Faculty of Education programs in which teacher candidates are trained are different from each other in terms of purpose, content and application. Measurement of students' professional sensitivity studying in these different programs is important in the training of qualified teachers.

A teacher candidate's or a teacher's to be interested and admired to her occupation, professional commitment, despite the negativities, all kinds of positive attitudes and behaviors towards the desire for success in her profession also bring the professional success. For this reason candidates who have positive attitude, demeanor and approach must be accepted to the teacher training programs and the programs also must be qualified enough to train teachers who have these features. All these properties can be expressed by the concept "*sensitivity towards the teaching profession*".

Sensitivity can be described as awareness of himself and his predisposition to the profession. Sensitivity towards the teaching profession is the candidates' perception, compassion and predisposition after comparing themselves with their professional features. This sensitivity is having the features that reflect self-efficacy beliefs and attitudes towards the teaching profession. This may also be called self-sensitivity.

The aim of this study is to compare teacher candidates' sensitivity towards the teaching profession who study at Faculties of Education Primary School Teaching Departmant and PFECPs. In accordance with this general objective, sub-objectives consist of the following questions:

a) How are the professional sensitivities of the teacher candidates who study in the Faculty of Education Programs?
b) How are the professional sensitivities of the teacher candidates who study in the PFECPs?
c) Is there a significant difference between the professional sensitivities of the teacher candidates who study in Faculty of Education Programs and PFECPs?

The research data was collected through "Sensitivity scale for the teaching profession" which was developed and reliability and validity of it were tested by Uygun and friends (2010: 95-104). The scale consists of Five-point Likert-type 17 items. The KMO value 0.90, Cronbach's alpha value were calculated 0.88 of the scale. In the collection of this data Cronbach's alpha coefficient of the scale was calculated 0.83 and it was seen that the scale is valid and reliable. This scale which was prepared to measure professional sensitivities of the teacher candidates consists of three dimensions as "professional predisposition", "interest" and "dignity". For example some items of the scale are as follows: "Teaching is a profession that requires sacrifices", "I can make a sacrifice for the teaching profession", "My greatest dream is to become a teacher."

The study population consists of the teacher candidates who study in Faculty of Education Primary School Teaching Program in 2014-2015 academic year spring semester and PFECP which is carried out by the same faculty. The sample group consists of the 120 randomly selected teacher candidates who study in their last semester. 57 of these candidates are 4th classroom students who study in Primary School Teaching Program, 63 are the students who study in PFECP in their last semester.

IBM SPSS Statistics 21 program was used for the analysis of the collected data and the t-test was used to determine if there is a significant difference between the groups in terms of mean and standard deviation.

Sensitivity levels of the teacher candidates who study in the Faculty of Education Primary School Teaching Departmant and PFECPs in "professional predisposition", "professional interest", "professional respect" dimensions are at "good" and "very good" level.

When the sensitivity levels of both participants are examined, it is possible to see that there is not a significant difference between the sensitivity levels of Primary School Teaching and PFECP students towards the teaching profession ($t(118)=.34$, $p>.05$).

In problem set up of the research there was an expectation to reach a result in favor of teacher candidates who study in the Faculty of Education Programs. However, as it is seen in research findings participation levels of PFECP students are higher in "professional predisposition", "professional interest" dimensions.There is only a result in "professional respect" dimension in favor of teacher candidates who study in the Faculty of Education Programs. However between these two groups there is not significant difference.

What could be the reasons not to reach a result in favor of teacher candidates who study in the Faculty of Education Programs while it was expected? Some researchs mey be carried out which also take into account other features to find an answer to this question. For example they can be about the effectiveness of Faculty of Education Programs or about the profile of the instructors.